

Příloha 4: Rozhovor 2

Ahoj H...

Ahoj Ondro.

Děkuji, že sis udělal čas na rozhovor, který doplňuje písemný dotazník, který jsi před nějakým časem vyplňoval. Jenom připomínám, že dotazník se týkal pojmů reflexe a sebereflexe v tvé praxi učitele tělesné výchovy. Mám připraveno několik doplňujících otázek a uvidíme, kam nás přivedou.

Náš rozhovor bude archivován pro účely magisterské práce.

Na úvod bych řekl, že jsi dost klasický příklad aktivního učitele tělesné výchovy, který relativně čerstvě po studiu vedle učení ještě trénuje v jiných institucích a sám se aktivně věnuje sportu.

Je to tak.

Pro úvod bych rád zdůraznil, že tento rozhovor bude směřován na reflexi Tvé činnosti, popř. sebereflexi, ne dětí.

Podle Tvého dotazníku je vidět, že pojmy reflexe i sebereflexe ti jsou známé.

V dotazníku byl položen dotaz, jestli máš ponětí o reflexi nebo sebereflexi, tak by mě zajímalo, jestli máš vůbec zájem, aby ti byla reflexe poskytována?

Já jsem velmi rád, když mi reflexi poskytují kolegové, vedení, od kterého se to tolik sice nedostává a nebo konkrétně i žáci, případně svěřenci.

Vzpomněl by sis teď na nějaký konkrétní příklad nebo uvádíš, že vedení ne, ale kolegové nebo žáci?

Když máme tělocvik, tak kolegyně, která byla vedle v druhé půlce tělocvičny, se mě ptala třeba na konkrétní cvičení, jak se mi osvědčilo při skoku do výšky, např. skok ze švédské bedny nebo z vršku švédské bedny, kdy se zlepšuje předkrokový rytmus a předodrazový rytmus a toto cvičení ji velice zaujalo, protože cvičí klasický a nemohla dostat do těch dětí, aby zkrátily při posledním kroku do odrazu ten krok. Spíš to bylo z její strany, ta otázka, a jestli cvičení nebo jakou reflexi jsem dostal v poslední době...

...ono nemusí jít konkrétně vždycky o cvičení, ono může jít o reakci na nějaké chování nebo na nějaký pokrok, pokyn. To nemusí být způsob cvičení, konkrétní cvičení.

No a pak třeba zhodnocení aktivity žáků, že přišla kolegyně, že se jí líbilo, jak se žáci zapojili při hře, konkrétně to byly nějaké modifikace vybíjené oproti klasické vybíjené, kdy většina žáků klasicky stojí...u vybíjené...kdežto u modifikované vybíjené, kde se musí třeba nahrávat, někoho nahánět, tak už je ta aktivita daleko větší.

Takže jakoby cvičení neznala a chtěla nějakou radu, příp. aby byla ...

... aby byla větší aktivita žáků, větší zapojení.

A co pro tebe znamená tahle reflexe od ní, tahle zpětná vazba, ten dotaz?

Samozřejmě to potěší na jednu stranu, že se jí líbí nějaké cvičení, na druhou stranu jí rád pomůžu a i se jí třeba zeptám, jestli nemá podobné cvičení, které se jí osvědčilo a tady tím způsobem si děláme vlastně vzájemně tu reflexi.

A třeba pro tebe, když takhle vlastně dokážeš reagovat, popsat nový typ cvičení, napadá tě už při tom něco dalšího? Jako, že bys to mohl rozšířit nebo změnit...

Občas vidím v průběhu toho cvičení, že něco třeba nefunguje a snažím se sám nebo právě s pomocí kolegů vymyslet něco tak, přidat tam nějaký prvek třeba nebo to zjednodušit, aby to fungovalo. Aby to i pro některé žáky, kteří to třeba nepochopí hned na poprvé, bylo jasné.

Co je tedy cílem tohoto počínu?

Aby to bavilo co nejvíc žáků a aby byli co nejaktivnější.

Řekl bych, to je náš úkol, co nejvíc zapojený žák, aby ho to bavilo.

„ANO“ ... v čem bys viděl ten její přínos? („NE“ ... proč? Můžeš uvést konkrétní příklad?)

Uvádíš, že je Ti reflexe vcelku pravidelně poskytována. Máš poznamenáno, že kolegou nebo žáky. Můžeš si vzpomenout na nějakou poznámku od žáků, která by tě vrátila do té hodiny nebo cvičení?

Od žáků třeba, když jsme hráli florbal čtyři na čtyři, tak říkali, že to přelidněný, takže jsem stáhl a hráli tři na tři...

...dobrá poznámka od žáků...

...že by chtěli více prostoru...

...v malé tělocvičně?

Jo, v malé tělocvičně.

Zase dobrá poznámka od žáků, v případě, že s ní dokážeš pracovat, tak bych řekl, že jsi s těmi žáky „v kontaktu“.

V odpovědi na otázku: “V čem je reflexe zajímavá pro tvůj profesní rozvoj“ jsi poznamenal, že si lépe uvědomuješ, kde se můžeš zlepšit, co se dá udělat lépe a jinak. Můžeš popsat ještě nějaký konkrétní příklad, na kterém bys to uvedl?

Tak, ten pohled těch druhých osob je vždycky dobrý, protože já mám ve své hlavě nějak nastaveno, že to cvičení třeba funguje, konkrétní, ale oni prostě přijdou a řeknou, že by to bylo lepší udělat jinak trošku. Zjednodušit třeba nebo naopak přidat něco. A až potom nad tím začnu přemýšlet, to mi bylo úplně jasné, že jsem to dělal já, svým způsobem a naopak z té reflexe si vezmu to, že to zkusím jak to navrhl ten kolega nebo ty děti a zkusím to změnit, malinko, podle té její varianty. Vyzkouším a zjistím, že je to úplně blbě, že mi to nefunguje a že zachovám to svoje, které mi funguje nebo jsem si myslel, že mi funguje celou dobu.

Tomu rozumím vcelku.

Ted'ko změníme úplně z jiné strany. Necháváš vlastně prostor pro takovouhle příležitost, a by ti někdo řekl:“ Hele, tohleto cvičení nebo Dobrý den, pane učiteli, tohle

cvičení bylo super. Jé, dneska mě to nebavilo. A proč?“ Jestli si vybavíš, jestli to není spíš záležitost náhodná, okamžitá?

Tak jako nestává se mi to moc často. V té mé dosavadní kariéře se mi to mockrát nestalo. Vím to spíš od kolegy než od žáků. Většinou pak tady na ty věci narazím pak na internetu, když koukám na youtube na nějaká videa a najdu nějakou podobnou hru, kterou děláme, podobné cvičení, které děláme na té škole a teď ho vidím jinak, tak ho vyzkouším a zjistím, že v těch našich podmínkách buď nefunguje nebo prostě ta česká nátura nebo ta naše nátura není na to připravena, na tohle cvičení. A nebo to prostě zjistím, že to funguje a proč to teda nedat jako další variantu tohoto cvičení.

Osobně to také občas řeším. Mě to dává možnost spíš formy toho cvičení, ale moc se nezabývám tím, jak vlastně ty žáky motivovat. Mám novou hru, bezva, chci ji představit, nejspíš se mi to povede, protože už nějakou zkušenost s didaktikou her mám, ale ta motivace, jak říkáš, jiné podmínky, jiný stát, může to být jinak. Myslíš, že by ti pomohlo, že třeba kdybys tu konkrétní věc viděl ještě se svým kolegou nebo s někým jiným..předvedl...

Tam jde hrozně, hrozně záleží také na věku cvičenců. Ve videích to může být předcvičované v uvozovkách se staršími lidmi, kdy ti lidé rychleji chápou i ty složitější cvičení, pak to vypadá jednoduše, ale když to předvedu šestákům, tak to nemusí zvládnout a deváťáci to naopak zvládnout můžou v pohodě, ale třeba je to nemusí bavit. Šestáci to ze začátku nepochopí a pak je to bude bavit víc, než ty deváťáky. Strašně záleží na tom naladění těch....a asi na připravenosti těch... žáků.

To víme asi vždycky, že když je máme celý druhý stupeň, tak jsou jakoby připravenější...
...že jsou prostě naladěnější.

Pak třeba mentalita u holek, tam je to ještě trošku jiné.

Trošku změníme, našel bys nějaký konkrétní příklad reflexe nebo sebereflexe, se kterým jsi se v poslední době setkal? Nemyslím na tobě, ale třeba, žes někde poskytl nebo ti někdo vyprávěl.

O sebereflexi? Sebereflexe, to je...

...osobní?

No, osobní. Přesně tak. Osobní, tak taky si dělám, ale většinou to je, když vznikne nějaká ta krizová situace, nějaký problém. Dělán nějaké cvičení, nebezpečné, něco se stane, někdo se zraní. Zjišťuji proč, co to bylo a co udělat jinak. Že jsem hrál nějaké přeskokování žíněnek, že byl pád žíněnek, teď mi ho mají přebíhat ti žáci, jeden je v prostředku, přichytává si dalšího někde. No, takže hlídají ostrovy dva a jak mi přebíhali, tak se mi srazili ti dva, co přebíhali. Takže to bylo takové jako blbé a pak jsem se to snažil nějak vyřešit nějakým způsobem, aby to nebylo tak nebezpečné, protože děti to hrozně bavilo, ale byla blbá shoda okolností a srazily se. Takže pak ten člověk má tu sebereflexi, co udělat jinak, aby to cvičení mohl zachovat, nemusel ho třeba úplně vyškrtávat, když ty děti to tak baví. No a pak se člověk zamýšlí nad tím, jestli je tedy dobré to cvičení vůbec dělat, když se může stát takovéhle zranění.

Zreflektoval sis to pro sebe nebo jsi to probíral s nějakou...

...nejdřív jsem si to probíral sám se sebou a potom jsem se to snažil rozebrat ještě s jiným trenérem, jestli to cvičení dělá, jestli to byla fakt náhoda, že se mi takhle srazí ti dva lidi nebo jestli fakt dochází takhle častěji k zraněním.

Myslíš, že bys dokázal třeba tohleto, tenhle ten konkrétní případ, zreflektovat i s dětmi? Zkoušel jsi někdy něco takového, aby se nestalo tohle nebo děcka, nefunguje nám tohle cvičení, co bychom mohli udělat?

Tak nebylo to až takhle v té sebereflexi, ale samozřejmě jsem si je zastavil při příští, nějaké další hodině a řekl jsem, že bychom chtěli hrát tohle cvičení. Nicméně jsem je upozornil na určité věci, aby byli opatrnější, aby do toho nešli za každou cenu a musím říct, že od té doby ho hraju furt, to cvičení, vždycky tedy trochu trnu, ale musím zaťukat, že od té doby se mi nic nestalo.

Já myslím, že každý máme takovéhle nějaké cvičení

...jsou lehce upravená pravidla, aby to nebylo tak divoké.

...vychytat to...

Měl jsem další připravenou otázku: **Ohledně sebereflexe uvádíš, že je to pro tebe formou analýzy problému a snahou se jím zabývat.** Máš k tomu ještě něco? Myslím, že jsi to relativně popsal. Analýza toho problému, snaha se jím zabývat. Pokud se tím nechceš zabývat.

...nechci zabývat...

Další úraz může přijít odkudkoli

Jak často se věnuješ sebereflexi?

Sebereflexi...ted' už míň, než dřív si myslím, protože...je to podle období, kdy hledám nová cvičení a chci zkoušet nová cvičení. Jo, i v trénování to takhle mám, že mám zajeto, co funguje, mám nějaký cyklus, který relativně opakuju, dokud se ti žáci nedostanou na určité pohybové dovednosti a až v tu chvíli začínám vymýšlet něco nového, co by je mohlo posunout dál. Ale do té doby dá se říct, že využívám obměny, ty které mám nacvičené, tréninky, popř. podle naladění skupiny zase využívám třeba jiné cvičení, trochu akčnější, u těch řekněme divočejších skupin trochu klidnější, více technická cvičení, u těch klidnějších skupin. Ale vesměs že bych furt zkoušel něco nového, to asi úplně ne. Sem tam, když mám náladu a mám dobře naladěnou skupinu, tak podle toho.

Nejsi také motivovaný třeba tou skupinou?

Určitě.

Těch skupin určitě budeš mít hodně..

...úplně hodně, některé skupiny pak chtějí hodně, hodně dobře přijímají třeba i ta nová cvičení, třeba těžší tréninky z mých tréninkových období. Některé hravé formy i do toho zapojit, aby i oni zažili něco nového, ale ono těch tréninků mám už pak najeto hrozně moc a pro ně je to furt něco nového.

Tak v tom případě musím upravit další otázku: **Zaznamenáváš si ještě svoje myšlenky nebo zaznamenával sis své myšlenky jako nástroj pro možný pokrok, pro ten rozvoj?**

Jako nikam si to nepíšu, ale snažím se to udržet v hlavě. Ono většinou, když člověka něco takového někdy zasáhne, tak si to nese, dokud se nějakým způsobem neposune a neautomatizuje nějak tu prošlou věc. No a potom se zase něco nového nabalí, co by se mohlo zlepšit, takové ty postupné kroky.

Ještě poslední dotaz: Kam bys rád posunul reflexi své činnosti do budoucna? Případně sebereflexi, kdyby ses jí ještě zabýval.

Tak sebereflexi...říkám: jsem rád, když mě reflektuje kolega, ideálně i vedení, ale bohužel na to není nějak moc čas asi, takže reflexi od vedení jsem nedostal asi za tu dobu, co tady učím...nicméně naopak, na tréninkových jednotkách, ať už na plavání nebo na běhání, dostávám relativně pravidelně, protože ke mně chodí hospitace a jsem za ně hrozně rád, protože mě upozorní vždycky na věc, na kterou bych si měl dát pozor, ať už je to v tom mluvení, nebo naopak ve vysvětlování, ukázkách konkrétně v tom daném tréninku. Ohledně motivace věci atd. Ale jsem za to fakt hrozně rád, protože si na to dávám pozor, zaměřím se na tu oblast, která byla problémová a snažím se to zlepšit.

Dobře. Děkuji, tím končí náš rozhovor. Děkuji i za tvůj čas a ochotu sdílet své myšlenky a přeji Ti hodně zdaru do Tvoji další práce!